



Jonge Oehoe op het nest met prooiïresten van Meerkoet, Dodaars en Haas, 25 april 2025 (Pieter Wouters)

Oehoe's in de Kempen in 2025

Pieter Wouters

Toen we in 2022 begonnen met de Oehoe-inventarisatie waren we eigenlijk al (iets?) te laat om het echte begin van de opkomst van de Oehoe in de Kempen mee te maken. We stelden toen al acht zekere territoria vast en drie mogelijke. Na het verkenningsjaar 2022 zijn diverse vogelaars fanatiek blijven zoeken naar territoria van Oehoes. En niet zonder resultaat, want de toename van het aantal territoria blijft ons toch wel enigszins verbazen.

Methode

In het veld

De methode is in grote lijnen hetzelfde gebleven als in het begin jaar 2022. De aandachtspunten die de Oehoewerkgroep ons heeft aangedragen zijn ook nu weer gebruikt:

- Beste tijd om te inventariseren is februari t/m half maart. Na half maart neemt de roepactiviteit snel af. Eind februari/begin maart zou een half uur luisteren genoeg moeten zijn voor een trefkans van 60%.

Een uur luisteren verhoogt de trefkans tot 80%.

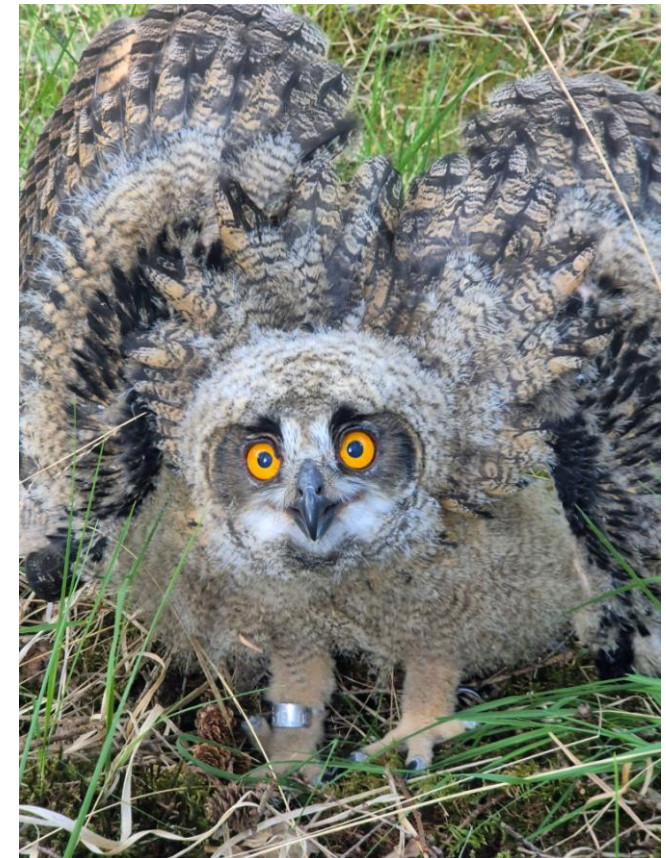
- Begin op tijd met inventariseren. Veel Oehoes roepen al voor zonsondergang. Wanneer je pas gaat luisteren als het al donker is kun je een eventuele Oehoe makkelijk missen.
- Het geluid draagt maximaal een kilometer in open terrein. In bos leg je de luisterpunten dicht bij elkaar, ca. 500 meter.
- Nooit beginnen met geluidsnabootsing. Wil je dit doen, dan bij een tweede bezoek.
- Oehoes hebben een hekel aan wind en regen. Ga dus luisteren op mooie avonden.

Dit jaar zijn we begonnen met het gebruik van de AudioMoth. Dit kleine apparaat neemt, binnen een vooraf ingestelde tijdsperiode, alle omgevingsgeluiden op. Het apparaat werd steeds een week ergens opgehangen, waarna het thuis 'uitgehoord' werd.

Interpretatie

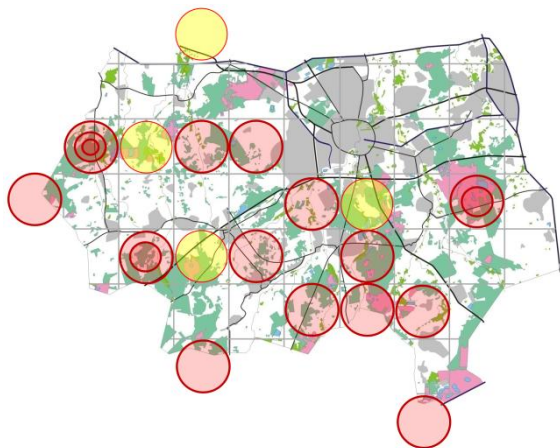
Om tot een territorium te komen zijn de richtlijnen van Sovon aangehouden. De datumgrenzen zijn 15 januari en 20 juni. Er

zijn twee waarnemingen nodig, met een tussenpoze van minimaal 10 dagen, waarvan één tussen de datumgrenzen. Alleen waarnemingen van een paar, territoriaal gedrag en een nest tellen mee. De fusieafstand bedraagt 2500 meter.



Jonge Oehoe in dreighouding, 19 mei 2025 (PW).

Om een zo compleet mogelijk beeld te krijgen van het aantal territoria zijn naast eigen waarnemingen ook waarnemingen van andere personen/groepen verzameld.



Oehoeterritoria in de Kempen in 2025 per atlasblok. Rode cirkel = territorium (2 of 3 cirkels = 2 of 3 territoria), geel = mogelijk territorium (1x roepend tussen de datumgrenzen).

Resultaten

Territoria

Er werden in 2025 maar liefst 18 territoria vastgesteld (zie kaartje). In vijf van deze territoria werd een nest gevonden of uitgevlogen jongen gezien. Op drie plaatsen mochten we de jongen ringen. Het is nog steeds zo dat de meeste territoria in het westelijke deel van ons werkgebied aanwezig zijn. Of dit ook echt zo is weet ik niet. In het oostelijke deel worden namelijk

beduidend minder Oehoe inventarisatie-bezoeken gebracht dan in het westelijke deel.



Oehoe op oud Haviksnest, 25 februari 2025 (TH).

Mogelijke territoria

Ook dit jaar zijn er weer een aantal plekken waar één waarneming is gedaan en er dus geen territorium kan worden toegekend. Omdat dit plaatsen zijn met een 'Oehoe-verleden' en Oehoe's zeer plaatstrouw zijn, zijn ze beschouwd als mogelijk territorium. Het gaat om de volgende plekken: De Baest noord, Boswachterij De Kempen, Neterselse Heide & Beersbroek en Eindhovense Golf bij Valkenswaard.

Ringen van nestjongen

Vanaf het eerste jaar hebben we jongen uit één of meer nesten geringd. Dit gebeurde door Anita van Dooren en Christien Hermsen. Soms is er bij de terreinbeheerder

veel enthousiasme om te ringen en soms iets minder en dan kan er niet worden geringd. Hopelijk trekken terugmeldingen hen over de streep.



Indrukwekkende klauwen van een jonge Oehoe, 19 mei 2025 (PW).

We hebben de afgelopen jaren zo'n 10 jongen geringd en daar is nu al een terugmelding van! Een jong geringd op 3 mei 2025 in de oostelijke Kempen werd, helaas dood, teruggemeld bij Halsteren op 7 november 2025. Dat is een verplaatsing van zo'n 90km.



Prooiresten van Waterhoen, jonge Zwarte Kraai en Bruine rat op een Oehoest, 3 mei 2025 (PW).

Voedselkeuze

Als je ringt kom je ook bij de nesten. Als de jongen naar beneden zijn getakeld om te worden geringd kan ik het nest rustig uitpluizen op prooiresten (zie tabel). Het zijn vaak de grotere prooien waar je determineerbare resten van terugvindt.

Prooiresten gevonden op Oehoenesten in 2025.

Bosmuis	1	Meerkoet	3
Bosuif	1	Patrijs	2
Bruine rat	7	Ransuil	1
Dodaars	1	Spreeuw	1
eend spec.	1	Steenuil	1
Haas	3	Torenvalk	1
Holenduif	1	Waterhoen	2
Houtduif	6	Wilde Eend	2
Kievit	1	Wintertaling	1
Koolmees?	1	Zwarte Kraai	9

Het aantal Bruine ratten is relatief laag terwijl ik vermoed dat dat wel eens het stapelvoedsel zou kunnen zijn. Ook bij 'Beleef de lente'-Oehoes is dit een vaak aangebrachte prooi.



Nestbak voor Oehoe, geplaatst over het scheefgezakte roofvogelnest waarop twee jaar op rij een Oehoe broedde, 5 oktober 2025 (PW).

Kunstnesten

Ik weet dat het een controversieel onderwerp is: het plaatsen van nestbakken. Oehoes kunnen prima voor zichzelf zorgen en hebben geen extra hulp nodig. Echter,

wellicht dat door het plaatsen van nestbakken de Havikpopulatie wordt gesteund.

Ik heb in 2025, mede op verzoek van de terreineigenaar, één nestbak geplaatst. Dit is op een plek gebeurd waar twee jaar op rij een Oehoe heeft gebroed op een oud roofvogelnest. Voorlopig is dit de enige nestbak.

Hoe verder

Ook in 2026 gaan we proberen om zoveel mogelijk territoria op te sporen binnen ons werkgebied. Binnen de groep inventariseerders werd geopperd om blinde vlekken binnen het werkgebied extra te gaan bezoeken. Aangezien de roepfrequentie van Oehoes over het algemeen erg laag is, moet je vaak meerdere bezoeken brengen om tot een territorium te komen. Daarom gaan we de Sovon-normen iets aanpassen. In territoria die al jaren zijn bezet is nog maar één waarneming nodig om tot een territorium te komen. Zo blijft er meer tijd over om de blinde vlekken te onderzoeken. ■